

NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

dla rozwoju Polski

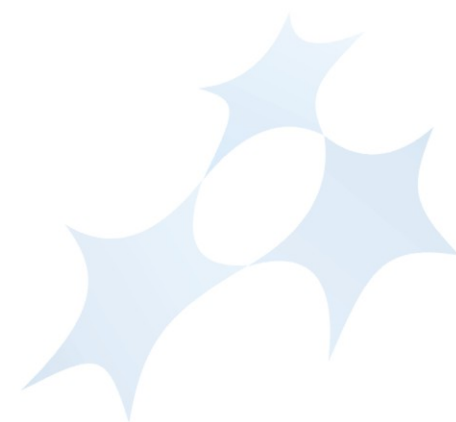

MINISTERSTWO ROZWOJU REGIONALNEGO

Debata nt. polityki spójności po 2013 r.

Geneza & fora dyskusji

- 4 Forum kohezyjne (jesień 2007), Przegląd budżetu UE, Health check WPR
- nieformalne spotkania ministrów ds. rozwoju regionalnego, grupy eksperckie inicjowane przez Prezydencje Rady UE lub przez Komisję: Task Force on Simplification, High Level Group on Future Cohesion Policy, Ad hoc Group on Future of ESF
- bilateralne dyskusje PL - PC, think tank MRR
- OECD i EoRPA

Debata nt. polityki spójności po 2013 r.

Filozofia działania MRR

- wyjście ponad pasywne reagowanie na propozycje KE lub PC, wychodzenie z własnymi propozycjami reform
- wprowadzanie do debaty wspólnotowej najważniejszych kierunków polskiej wizji zmian
- znalezienie nowych sojuszników, wychodzących poza grupę nowych PC
- najpierw dyskusja o celach politycznych i priorytetach rozwojowych UE, potem dyskusja o budżecie

Debata nt. polityki spójności po 2013 r.

Dokumenty MRR ws. PS 2013+

- Stanowisko Rządu ws. przyszłości Polityki Spójności UE po 2013 r. - wkład do konsultacji DG Regio (styczeń 2008)
- Stanowisko Rządu do Zielonej Księgi ws. spójności terytorialnej - wkład do konsultacji DG Regio (luty 2009)
- Raport z postępu debaty nt. Polityki Spójności po 2013 r. (lipiec 2009)
- dokumenty problemowe:
 - Polityka spójności po 2013 r. Pożądane kierunki reformy (listopad 2007),
 - Efektywność systemu realizacji i mechanizmów wykonawczych PS na poziomie wspólnotowym (czerwiec 2008),
 - Global Economic Crisis and the EU Cohesion Policy (luty 2009),
 - Pozytywne efekty Polityki Spójności w Polsce (maj 2009).
- Obecnie prowadzone są prace nad aktualizacją Stanowiska ws. przyszłości Polityki Spójności UE po 2013 r – planowane przyjęcie dokumentu czerwiec/lipiec 2010

Debata nt. polityki spójności po 2013 r.

Dokumenty wspólnotowe ws. PS 2013+ do 2010 r.

- 4 raport kohezyjny (listopad 2007)
- Zielona księga ws. spójności terytorialnej (październik 2008)
- D. Hübner - Reflection Paper on Future Cohesion Policy (kwiecień 2009)
- prof. F. Barca - An Agenda for a Reformed Cohesion Policy. A Place-Based Approach to Meeting European Union Challenges and Expectations (kwiecień 2009)
- Prezydencja CZ & Ministrowie RR - *Communique* ws. Polityki Spójności (kwiecień 2009)
- Orientation Paper komisarza Sameckiego
- Przeciek komunikatu KE dot. przeglądu budżetu

Inne wspólnotowe dokumenty:

- **Strategia Europa 2020** (komunikat Komisji, Zintegrowane Wytyczne, bariery wzrostu, inicjatywy flagowe)
- Komunikat KE ws. wzmocnienia współpracy gospodarczej
- Wstępne wyniki ewaluacji ex post 2000-2006

Strategia *Europa 2020*

Priorytety:

1. **Rozwój inteligentny** – rozwój gospodarki opartej na wiedzy
2. **Rozwój zrównoważony** – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej
3. **Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu** – wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną

Poprzez swój horyzontalny charakter Polityka Spójności ma wpływ na realizację strategii Europa 2020

Strategia *Europa 2020*

Inicjatywy flagowe:

- „Unia innowacji”
- „Młodzież w drodze”
- „Europejska agenda cyfrowa”
- „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”
- „Polityka przemysłowa w erze globalizacji”
- „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”
- „Europejski program walki z ubóstwem”

Strategia *Europa* 2020

Polityka Spójności obecnie wspiera wiele działań zgodnych z założeniami Zintegrowanych Wytycznych dot. strategii Europa 2020

Zintegrowane Wytyczne (1-5):

Wytyczna 1: Zapewnienie jakości i stabilności finansów publicznych

Wytyczna 2: Rozwiązanie problemu nierównowagi makroekonomicznej

Wytyczna 3: Zmniejszenie nierównowagi w strefie euro

Wytyczna 4: Optymalizacja pomocy na rzecz badań i rozwoju oraz innowacji, wzmocnienie trójkąta wiedzy i uwolnienie potencjału gospodarki cyfrowej

Wytyczna 5: Bardziej efektywne korzystanie z zasobów i ograniczenie emisji gazów cieplarnianych

Strategia *Europa* 2020

Zintegrowane Wytyczne (6-10):

Wytyczna 6: Poprawa otoczenia biznesu i środowiska konsumenckiego oraz modernizacja bazy przemysłowej

Wytyczna 7: Zwiększenie współczynnika aktywności zawodowej i ograniczenie bezrobocia strukturalnego

Wytyczna 8: Stworzenie zasobów wykwalifikowanej siły roboczej odpowiadającej potrzebom rynku pracy, promowanie jakości zatrudnienia i uczenia się przez całe życie

Wytyczna 9: Poprawa wydajności systemów kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach i zwiększenie liczby osób podejmujących studia wyższe

Wytyczna 10: Promowanie włączenia społecznego i zwalczanie ubóstwa

POLSKA WIZJA REFORMY

kluczowe kierunki zmian

Zmiana paradygmatu

- **wzmacnianie konkurencyjności** regionów i odblokowanie procesów wzrostowych poprzez pełniejsze wykorzystanie przewag konkurencyjnych i **potencjałów rozwojowych**,

KONWERGENCJA POPRZEZ KONKURENCYJNOŚĆ

- ukierunkowanie na wymiar terytorialny
- koncentracja na szansach i potencjale (a nie jedynie na barierach rozwoju)

POLSKA WIZJA REFORMY

kluczowe kierunki zmian

Koncentracja na ograniczonej ilości celów:

- koncentracja na długofalowych działaniach stanowiących wartość dodaną w stosunku do krajowych polityk regionalnych
- **Cele** polityki spójności muszą zostać silnie **powiązane z wyzwaniem UE określonymi** w „następczyni” strategii lizbońskiej, tj. **w strategii Europa 2020**, co oznacza koncentrację wsparcia na inwestycjach wspierających budowę gospodarki opartej na wiedzy, rozwój infrastruktury ICT, kolejowej, transportu publicznego, rozwój edukacji od wczesnoszkolnej po programy typu lifelong learning, walkę z ubóstwem, ale jednocześnie niski poziom rozwoju infrastruktury transportowej został wskazany jako ciągle istotna bariera rozwoju w Polsce

POLSKA WIZJA REFORMY

kluczowe kierunki zmian

Przebudowa systemu i mechanizmów koordynacji

- wprowadzenie stałej strategicznej debaty politycznej UE-PC nt. PS – polska propozycja Rady ds. Polityki Spójności (w ramach Rady ds. Ogólnych), spotkania ministrów odpowiedzialnych za politykę spójności, uchwalanie konkluzji, wpływ na polityczną debatę UE
- powołanie ciała koordynacyjnego wewnątrz KE = usprawnienie koordynacji międzysektorowej, wprowadzenie horyzontalnego, ponadsektorowego podejścia

POLSKA WIZJA REFORMY

kluczowe kierunki zmian

Powrót DG Regio do roli doradcy strategicznego

- wiodąca rola DG Regio w systemie koordynacji polityk
- DG Regio współodpowiedzialna za osiągnięcie celów UE i wskaźników ustalonych w dokumentach programowych: porzucenie roli kontrolera, większy udział w procesach strategicznego programowania, monitorowania i ewaluacji – propozycje dot. Single Strategic Framework, czy przyszłych NSRO
- DG Regio gwarant spójnych ram wdrażania przepisów polityk regulacyjnych (pomoc publiczna, zamówienia publiczne, oddziaływanie na środowisko, itp.)
- DG Regio inicjator jednolitych standardów oraz podnoszenia zdolności instytucjonalnych na poziomie regionalnym i lokalnym

POLSKA WIZJA REFORMY

kluczowe kierunki zmian

Szersze stosowanie rozwiązań pro-efektywnościowych, tzw. warunkowości, z pewnymi zastrzeżeniami

- Warunkowość makroekonomiczna - powiązanie Funduszu Spójności z Paktem Stabilności i Wzrostu - sprzeciw PL

Na poparcie ze strony PL zasługują:

- Warunkowość strukturalna – płatności z budżetu UE uzależnione od spełnienia celów Europa 2020, zwłaszcza w kontekście rozwoju zdolności instytucjonalnych i reformy sektora publicznego – pod warunkiem zastosowania nagród, a nie kar
- Warunkowość programowa – związana bezpośrednio z realizacją założeń poszczególnych programów PS
- Zwiększenie roli np. rezerw tworzonych na poziomie UE i PC
- Premie/zaliczki dla najlepszych i najefektywniej wykorzystujących dostępne środki
- Peer reviews – przeglądy najlepszych rozwiązań

POLSKA WIZJA REFORMY

kluczowe kierunki zmian

Zwiększenie znaczenia ewaluacji

- usprawnienie systemu monitorowania rzeczowego
- skoncentrowanie ewaluacji na oddziaływaniu gospodarczym, społecznym i terytorialnym
- więcej ewaluacji w odniesieniu do komplementarnych polityk horyzontalnych i sektorowych polityk UE oraz do krajowych polityk regionalnych, zorientowanie ewaluacji na efektywność instytucjonalną
- lepsze zdefiniowanie wskaźników pomiaru rozwoju, stworzenie jednolitej bazy wskaźników
- **przełożenie rekomendacji z ewaluacji na wdrażanie programów realizowanych w ramach PS**

POLSKA WIZJA REFORMY

kluczowe kierunki zmian

Przeformułowanie roli audytu i kontroli

- zorientowanie procesów audytu i kontroli na skuteczność procesów wdrażania
- ścisła realizacja zasady proporcjonalnego podziału odpowiedzialności za zarządzanie i kontrolę
- rola KE i ETO ograniczona do weryfikacji zgodności systemu PC
- wytyczne KE nakładające na PC obowiązki wynikające jedynie bezpośrednio z rozporządzeń
- jasne określenie standardów i procedur kontroli i audytu

Stanowiska innych PC – stan dyskusji na dzisiaj

Ogólna wola kontynuacji PS (kwestia kryzysu nie bez znaczenia) -
zażegnanie ryzyka re-nacjonalizacji

Ważna zmiana podejścia Niemiec; najbardziej krytyczne są: Dania,
Holandia, Szwecja, również Wielka Brytania

obszary konsensusu

- konieczność wzmocnienia funkcji doradczej KE
- konieczność większej koncentracji i koordynacji
- konieczność zmiany mechanizmów wykonawczych, w tym szersze zastosowanie instrumentów inżynierii finansowej zamiast grantów

Stanowiska innych PC – stan dyskusji na dzisiaj

obszary rozbieżności

- zmiana paradygmatu: opór przede wszystkim CZ, LT, LV, EE
- architektura celów PS (cel 1 i cel 2 + regiony przejściowe)
- brak wspólnego rozumienia spójności terytorialnej
- propozycje dot. warunkowości (dotyczą głównie PS, a inne polityki UE?)

ALE

wiele proponowanych przez PL kierunków reformy w centrum debaty UE

- sojusznicy: IT, FR, CY, częściowo FI, HU i SK
- pozostali do przekonania: DK, NL, CZ, LT, LV, EE

Zagrożenia dla przyszłości Polityki Spójności

- **Odwoływanie się wyłącznie do solidarności z regionami najbiedniejszymi, może osłabić PS.** Nacisk powinien zostać położony na potencjał PS w podejmowaniu wyzwań rozwojowych UE istotnych dla wszystkich państw członkowskich;
- Mnożenie **instrumentów sektorowych**, których wzmocnienie lub utworzenie odbyłoby się kosztem alokacji przeznaczonej dla PS (np. fundusz na rzecz rozwoju sieci TEN-T);
- Odłączenie EFS z rodziny funduszy PS – koniec ze zintegrowanym podejściem?
- Brak dobrego rozwiązania dla integracji funduszy na rzecz ROW – w ramach PS i WPR – powtórka z tworzeniem linii demarkacyjnej

Dalsze prace nad aktualizacją stanowiska ws. przyszłości Polityki Spójności

Nowe stanowisko rządu RP ws. przyszłości Polityki Spójności będzie zawierać następujące propozycje:

- konieczność **utrzymania celu 2**,
- definicja regionów/ **mechanizmów przejściowych** zgodnie z interesem Polski,
- konieczność utrzymania **zintegrowanego podejścia**, mechanizmy koordynacyjne, ścisłe powiązanie instrumentów realizacji warunkujących spójność terytorialną (EFRR, EFS, ROW),
- kształt i zakres **mechanizmów warunkowości** wsparcia,
- **koncentracja** tematyczna, priorytetyzacja interwencji polityki

Co dalej?

Przewidywane dokumenty na poziomie UE:

- Kontynuacja prezentacji wyników ewaluacji ex post 2000-2006
- Komunikat ws. przeglądu budżetu – wrzesień 2010
- 5 raport kohezyjny – listopad 2010 zawierający rozdział z propozycjami dot. kształtu przyszłej PS
- Wiosna 2011 – propozycje rozporządzeń i komunikat KE prezentujący wieloletnie ramy finansowe

Działania MRR:

- Promocja zaktualizowanego stanowiska RP ws. Przyszłości Polityki Spójności po 2013 r.
- Faza nieformalnych konsultacji z resortami, regionami, KE, PE, państwami członkowskimi
- Przygotowania do polskiej Prezydencji
- Faza formalnych negocjacji – przedstawienie przez KE projektów rozporządzeń – 2011 r. podczas Prezydencji HU lub PL
- Cel MRR: *zapewnienie istotnej roli polityki spójności UE w budżecie unijnym i w systemie polityk UE + wzmocnienie działań rozwojowych w oparciu o podejście*

Dziękuję za uwagę

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
ul. Wspólna 2/4
www.mrr.gov.pl

